

Mol 54. Cas 61. DanP 405.
Om Morgen en naar ieg Aarle opstaar.
Des Morgens, wann ich früe auffstehe.
Mol 54. Cas 61. DanP 11. Tus 6.
O Trofaste Gud, O Jesu min Herre.
Selnecker: O Warer Gott, Herr Ihesu Christ.
Mol 54. Cas 61. Tus 356.
K. P 434. Gb 86. Hauge 289.
Philippus er mit Naffn forvist.
N. v. Klemzen: Philippus ward genennet ich.
Cas 61. Mol 64.
Paa dig haaber ieg min herre fromme.
Reusner: In dich hab ich gehoffet.
Mol 54. Cas 61. DanP 290. Tus 747.
K. P 435.
Paa dig, O du min Herre oc Gud.
Auff dich (o) mein Herre vnd mein Gott.
Mol 54. Cas 61.
Som Gud det behager, saa behager det mig.
A. Blaurer: Wiesz Gott gefelt, so gfelts mir auch.
Mol 54. Cas 61. Tus 289.
Til gud setter ieg all min tillid.
Zw Gott mein Trost allein ich stell.
Cas 61. Mol 64. Tus 276.
Udi min Angst oc Nød.
Auff meinen lieber Gott.
Mol 54. Cas 61. DanP 390. Tus 168.
K. P 403. Gb 122. E 95. La 224.
Hauge 113.

REICHELT, KARL LUDVIG

K. L. Reichelt blev født 1. sept. 1877 paa »Fredlund« i Barbu sogn ved Arendal i Sydnorge. Han fik samme navn som sin fader, der var skibskaptajn, men han var kun halvandet aar, da faderen døde. Moderen, Othilie Helene Gundersen, bestyrede et børnehjem. Hans barndoms omgivelser var præget af pietetisk fromhed, som godt kunde virke noget trykkende, men selv oplevede han nyt-aarsnat 1891, kun 14 aar gammel, et afgørende religiøst gennembrud med syndsforladelsens lykke. Han kom paa Notoddens lærerskole, tog den lavere lærereksamen 1895 og blev lærer i Lisleherad i Telemark, hvor han kom til at staa midt i en vækkelse og var med til at bygge missionshus, endnu kun 20 aar gammel.

Missionstanken havde levet i ham fra barndommen, og 1897 kom han paa missionsskolen i Stavanger, hvor han fik eksamen. Han blev ordineret 1903 og udsendt til Kina i september samme aar. Den 12. aug. 1905 holdt han bryllup med Anna Dorte Gerhardsen, f. 1876, fra Mosterhavn.

I Kina var han i den første periode 1903-1911 i Hunan, hvor han grundlagde missionsstationen Ningsiang. Her var han og hans hustru de første europæere og maatte opleve, at missionsstationen blev brændt af oprørere 1910. Men Reichelt kom straks tilbage og genrejste den. Under det følgende hjemmeophold studerede han et semester i Leipzig og holdt forelæsninger over Kinas religioner ved universitetet i Oslo.

I den anden periode 1913-20 blev han præstelærer ved Centralkinas lutherske teologiske seminarium, som just var blevet indviet. Her kastede han sig over lærerarbejdet og skrev en hel række lærebøger til skolen. Han redigerede i tre et halvt aar tidsskriftet »Sin-I-Bao« (Lutheraneren) og var medlem af den lutherske kirkes ritualkomite og salmebogskomite.

Under sin gerning i Kina havde han ofte besøgt buddhistiske klostre og fattet en særlig kærlighed til de vandrende og søgende munke. Ved opholdet i Norge 1920-22 forelagde han da sine planer om en særlig buddhistmission for det Norske Missionsselskabs hovedbestyrelse. Resultatet blev, at man »afgav« Reichelt til et saadant særligt arbejde, men det medførte forskellige praktiske vanskeligheder, og efter en overgangsperiode blev et særligt selskab, »Den kristne Buddhistmission«, dannet i 1926.

Det betød for Reichelt lange rejser og mange forberedelser, efter at han i 1922 var vendt tilbage til Kina. Der blev først oprettet et lille institut i Nanking, men arbejdet blev afbrudt ved oprøret 1927, hvor Reichelt og missionær Thelle undslap som ved et under. Men 1931 kunde man nedlægge grundstenen til en ny missionsstation i Hongkongdistriktet, »Tao Fong Shan« (Logosvindens bjerg, dvs. bjerget, hvor ordets vind, Kristi Aand, virker); den fik efterhaanden flere filialer rundt om i Kina. Overalt samlede Reichelt buddhistiske munke, som han indførte i kristendommens tanker. Ofte blev han hindret af de kinesiske krige og oprør, tilsidst af verdenskrigen.

Reichelt var teologisk konservativ og afgjort luthersk indstillet. Han glædede sig over at høre til »retfærdiggjort-af-troen-kirken«. Grebet af Johannesprologen mente han, at Kristus som Logos virkede i alle religioner. Det var maaske ikke saa let at forklare for missionsvennerne hjemme, og tillige vakte de nye metoder nogen uro. Reichelt kunde opleve at blive beskyldt for religionsblanderi eller for at forkynde et amputeret evangelium. Men paa den anden side var der mange varme venner hjemme, der havde frisind nok til at billige usædvanlige metoder, og ude paa missionsmarken vidnede søgende buddhistmunke, som

endelig fandt fred i Kristus, om, at Reichelt havde fundet en frugtbart vej. Han døde 13. marts 1952 i Tao Fong Shan og blev begravet paa kirkegaarden der, paa en plads, han selv havde udvalgt.

De vigtigste af hans skrifter er:

»Kinas religioner. Haandbog i den kinesiske religionshistorie«, Stavanger 1913. Det er forelæsningsmateriale ved universitetet i Oslo, som her er udgivet.

»Kinas buddhister for Kristus«, Stavanger 1921.

»Fra Østens religiøse liv«, Kbhv. 1922.

»Fra Kristuslivets helligdom«, Kbhv. 1931.

»Mot Tibets Grænser«, Oslo 1933.

»Fromhetstyper og helligdommer i Øst-Asia«, I-III, Oslo 1947-49.

Dertil kommer mangfoldige mindre skrifter, foredrag og artikler i missionstidsskrifter, beregnet paa hjemmemarken, og mangfoldige skrifter, herunder teologiske lærebøger, beregnet paa missionsmarken.

Det kunde ogsaa hændes, at han skrev lejlighedsdigte. Han beklagede meget, at hans »ungdoms digtsamling« gik tabt ved branden i Ning-siang. Men noget egentligt salmearbejde har han næppe givet sig af med. Han har lejlighedsvis skrevet missionssange, saaledes »Jeg løfter sjelens øie« over Ps. 87 til en missionsfest i Egersund 1920. Men frem for alt maa nævnes »Din rikssak, Jesus, være skal«, som han efter en særlig inspiration skrev i en juleferie 1912.

Birger Natvig: »Karl Ludvig Reichelt og hans Livs-
verk«, Oslo u. a. W. P. Sommerfeldt: »Misjons-
prest dr. Karl Ludvig Reichelts forfatterskap, Oslo
1947. Sverre Holth: »Karl Ludvig Reichelt« (en-
gelsk), Oslo 1952. Ksm II, sp. 723-27. Arne
Schmidt: »K. L. Reichelts teologi« i Krl. Dagbl.
20. aug. 1958. Filip Riisager: »En kritisk redegø-
relse for hovedlinier i K. L. Reichelts missionsfor-
ståelse«, 1969.

Din rigssak, Jesus, være skal. Se I, 243 f.

D 322.

REITAN, ANDERS JØRGENSEN

Anders Reitan blev født 26. juli 1826 paa gaarden Reitan i Alen sogn i Trøndelagen. Hans fader Jørgen Pedersen (1784-1863), som var stiger (opsynsmand) ved Alens kobberværk, og hans moder Kari Jonsdatter, var begge bondefolk fra Røros sogn. Skønt forældrene egentlig var imod sønnens læsning, kom Anders Reitan dog 1846 ind paa Klæbu seminarium, hvor navnlig religionslæreren, den kendte grundtvigske præst Fr. Wexelsen, der

var kapellan i sognet, paavirkede ham stærkt. I sommeren 1848 forlod han seminariet med karakteren »meget duelig« og blev en kort tid huslærer hos hytteskriver Aas i Tolgen, derefter omgangsskolelærer i Horrig, anneks til Støren sogn. Her begyndte han tillige paa en søndagsskole, hvor byens voksne ungdom, der saa op til den unge kæmpe med de milde øjne, flokkedes om ham. I sine ferier holdt han ogsaa skole for nogle enkelte lærølstne drenge i hjembygden. Han var den fødte ungdomsarbejder og pædagog. Sammen med Ole Vig blev han en af banebryderne for den grundtvigske skole- og folkeoplysning i Norge. Det kom især frem, da han 1853 blev ansat som lærer og kirkesanger i Kvikne, som ligger i Dovrekæden. Det var et vanskeligt sogn; beboerne var vilde og ubændige. En tidligere præst maatte have pistol med til kirke. Den sidste før Peder Bjørnson, Bjørnstjerne Bjørnsons fader, var flygtet fra sognet. Men da Reitan tog fat, blev det anderledes. Han var ikke blot lærer i sin skole, men modvirkede ogsaa raahed, drikkeri og slagsmaal ved møder af alle slags og ved besøg i hjemmene. Ikke mindst konerne satte pris paa ham og fik straks kaffekedlen over, naar han kom. Han forstod at tale muntert og livligt om dagligdags ting, at vække lærølst og aandeligt liv. Bj. Bjørnson kunde næppe kende sognet igen, da han som voksen kom dertil for at holde foredrag. 1870 blev Reitan valgt ind i Stortinget som repræsentant for Hedemarkens amt, men han fik ikke nogen politisk løbebane. Han var syg det meste af sessionen 1871 (vattersot, giftfeber) og døde 24. april 1872.

Han har udgivet:

»En Røst fra Sion« (af F. G. Hedberg, oversat fra svensk af Reitan). Chria. 1858.

»Udvalg af Sange og Rim især til Brug i Almueskolerne«, Arendal 1859.

»Afholds-Sange. Samlet og udgivet til Brug for Afholdsmøder.« Christianssand 1863.

»Salmer og Sange til Brug ved Skolelærer-Møder«, samlet og udgivet af Anders Reitan. Chria. 1863.

»Fjeld-Ljom. Nogle Fristunds-Arbejder.« Kria. 1866. Denne digtsamling maa betragtes som Reitans litterære hovedværk. Her er det ikke en samling af andres, men udelukkende af hans egne digte, først en afdeling »Gudelige Kvad«, dvs. salmer, 26 ialt; de røber grundtvigsk paavirkning, men ikke nogen større originalitet. Derefter et afsnit om »Folk og Fædreland«; det indledes med digtet om Den norske Kirke: »Der stander et hus i vort høje Nord«. Derefter følger »Mindekvad« og tilsidst en afdeling med »Blandede Digte«,